

Dokument zasedanja

B9-0514/2022

21.11.2022

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi Komisije

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o varstvu živinoreje in velikih zvereh v Evropi
(2022/2952(RSP))

Alessandro Panza, Marco Campomenosi, Massimo Casanova, Angelo Ciocca, Paola Ghidoni, Roman Haider, Gilles Lebreton, Elena Lizzi, Georg Mayer, Thierry Mariani
v imenu skupine ID

Resolucija Evropskega parlamenta o varstvu živinoreje in velikih zvereh v Evropi (2022/2952(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: vračanje narave v naša življenja (COM(2020)0380),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2017 o akcijskem načrtu EU za naravo, ljudi in gospodarstvo¹,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2021 o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: vračanje narave v naša življenja²,
 - ob upoštevanju Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst³ (direktiva o habitatih),
 - ob upoštevanju Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov⁴ (Bernska konvencija),
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker so nekatere vrste, ki sicer po direktivi o habitatih potrebujejo posebno varstvo, zlasti volkovi in druge velike zveri, v nekaterih evropskih regijah, zlasti v Alpah, dosegle ugodno stanje ohranjenosti, saj so se povečale njihove ravni populacije, kar je vse pogosteje v nasprotju s človekovimi dejavnostmi, zlasti z živinorejo;
- B. ker so volkovi izjemno mobilni in se selijo z območij, na katerih uživajo ugodno stanje ohranjenosti, na območja, na katerih so še vedno uvrščeni med strogo varovane vrste, zato je izredno težko sprejeti ukrepe za zaščito prebivalcev podeželja in njihovih domačih živali; ker to v manjši meri velja tudi za druge vrste velikih zveri;
- C. ker so zaradi čedalje večje prisotnosti volkov, pa tudi drugih velikih zveri, ogrožene domače živali, zlasti tiste v pašniških in odprtih pašniških sistemih, posebej v gorskih in redko poseljenih regijah, na gosteje poseljenih podeželskih območjih pa lahko njihova prisotnost negativno vpliva tudi na trajnostni razvoj tradicionalnega kmetijstva in turizma;
- D. ker se je izkazalo, da preventivni ukrepi za preprečevanje konfliktov zaradi soobstoja niso dovolj učinkoviti, hkrati pa občutno vplivajo na krajino in okolje, proračunske obveznosti zanje pa so čezmerne; ker z odškodninami pogosto ni mogoče v celoti nadomestiti nastale škode in torej prisotnost volkov in drugih velikih zveri negativno

¹UL C 356, 4.10.2018, str. 38.

²UL C 67, 8.2.2022, str. 25.

³UL L 206, 22.7.1992, str. 7.

⁴UL L 38, 10.2.1982, str. 3.

- vpliva na sposobnost preživetja kmetijstva na nekaterih območjih;
- E. ker znaša letna odškodnina za škodo, ki jo povzročijo velike zveri v Evropi, približno 28,5 milijona EUR; ker je letni strošek za odškodnino na posamezno žival med letoma 2005 in 2012 povprečno znašal 2 400 EUR za škodo, ki so jo povzročili volkovi; ker lahko neregulirano naraščanje števila volkov botruje opuščanju podeželskih in gorskih območij, kar je v nasprotju s cilji kohezijske politike EU;
 - F. ker je bilo za projekte, ki se osredotočajo na ukrepe za zmanjšanje škode zaradi velikih zveri v okviru programa LIFE porabljenih že 88 milijonov EUR, dodatnih 36 milijonov EUR pa je dodeljenih za tekoče projekte, najpogosteje brez jasnih informacij o tem, kako učinkoviti so ukrepi in kako prizadevno se izvajajo, zaradi česar je težko oceniti njihovo uspešnost⁵;
 - G. ker je bilo v obdobju 2012–2016 v celinski Evropi 17 000 volkov; ker se območja, ki jih veliki plenilci ponovno kolonizirajo, vse bolj širijo na tradicionalne pašne površine in alpske pašnike, namenjene živini;
 - H. ker 50 % vseh ovac v celinski Evropi živi v bližini vsaj ene vrste velikih zveri;
 - I. ker se tradicionalni alpski pašniki in pašniški sistemi vse bolj opuščajo zaradi gospodarskih tveganj in tveganj za ljudi, ki jih predstavlja neposredna bližina kmetijskih gospodarstev velikim plenilskim vrstam; ker izguba rejnih in domačih živali po napadih velikih zveri ne povzroča le gospodarske škode kmetom in rejcem, temveč ima tudi znatne čustvene in psihološke posledice za njihove lastnike, pomeni pa tudi tveganje za biotsko raznovrstnost kot celoto, saj je v odziv na te razmere potreben stalni hidrogeološki nadzor zemljišč;
 - J. ker prisotnost velikih zveri na gosto poseljenih in mestnih območjih neposredno in posredno zelo vpliva na živino zaradi velikih razdalj, ki jih lahko prepotujejo nekatere vrste plenilcev, in velike gostote domačih vrst na teh območjih;
 - K. ker se je v preteklosti izkazalo, da velike zveri, ki se ponovno naseljujejo v praznih habitatih, niso oprezne oziroma se ne bojijo ljudi ali naselij, saj stalno vstopajo v živalska zavetja in na naseljena območja;
 - L. ker problem križancev med volkom in psom ni zadostno obravnavan glede na resne posledice, ki jih ima za vrsto *Canis lupus* in njen biom, ter glede na to, da spodkopava dosedanja socialno-ekonomska prizadevanja za zaščito te vrste;
1. poudarja, da je treba spremeniti pristop v zvezi z volkovi in velikimi zvermi ter jasno opredeliti, da so na prvem mestu rejci in zaščita živine;
 2. poziva Komisijo, naj prizna, da imajo volkovi in druge velike zveri danes v več regijah EU, kjer se še vedno uvrščajo med strogo varovane vrste, ugodno stanje ohranjenosti;

⁵ Oliveira, T., et al., *The contribution of the LIFE program to mitigating damages caused by large carnivores in Europe* (Prispevek programa LIFE k ublažitvi škode, ki jo povzročajo velike zveri v Evropi), *Global Ecology and Conservation*, zvezek 31, 2021, na voljo na <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2351989421003656>.

poziva Komisijo, naj Svetu predlaga, da se nekatere vrste iz Priloge IV k direktivi o habitatih predstavijo v Prilogo V, ko dosežejo ugodno stanje ohranjenosti, saj je to edini način za spodbujanje njihovega vzornega, trajnostnega in dolgoročnega sobivanja z ljudmi;

3. poziva države članice, naj priznajo potrebo, da se regionalni in lokalni akterji, kot so rejci, veterinarji in lovske organizacije, bolj dejavno vključijo, ko je doseženo ugodno stanje, ter naj spodbujajo sodelovanje med regijami in na čezmejni ravni, kar bo omogočilo potrebno prožnost za sprejetje konkretnih ukrepov v določenih regijah, ki lahko učinkovito rešijo konflikte zaradi soobstoja, vključno z nadzorom nad upravljanjem populacije velikih zveri; pozdravlja dejstvo, da je bila točka „Predlog spremembe: prerazporeditev volka (*Canis lupus*) iz dodatka II v dodatek III h Konvenciji“ vključena na dnevni red 42. zasedanja stalnega odbora Bernske konvencije; poudarja, da stanje ohranjenosti volka na vseevropski ravni upravičuje nižjo stopnjo varstva in posledično sprejetje predlagane spremembe;
4. poudarja, da preventivni ukrepi, vključno z ograjami in psi čuvaji, niso dovolj učinkoviti in ne omogočajo primernega preprečevanja napadov in varstva živine; poleg tega ugotavlja, da so ukrepi dragi in občutno vplivajo na krajino in biosfero;
5. poziva države članice, naj sprejmejo konkretne ukrepe za reševanje težav, da bi ohranile trajnostni razvoj podeželskih območij in lokalne živinoreje, zlasti v zvezi s tradicionalnimi kmetijskimi praksami, kot je pašništvo; poudarja, da so kmetijska gospodarstva na gorskih območjih majhna in se soočajo z visokimi dodatnimi stroški, vendar jih je treba zaščititi in spodbujati, saj prispevajo k ohranjanju gorske krajine in biotske raznovrstnosti v negostoljubnih regijah, tako pa se prepreči odseljevanje s teh območij;
6. poziva Komisijo in države članice, naj upoštevajo, da finančna odškodnina za domače živali, izgubljene zaradi napadov velikih zveri, ki je sicer nujna za gospodarsko preživetje rejcev, ni nadomestilo za slabšo dobrobit živali, ker so te bile ranjene, so splavile, se je zmanjšala njihova plodnost ali ker je uničena celovitost črede, pa tudi ne za s tem povezan vpliv na dobrobit ljudi, tako rejcev kot splošnega prebivalstva, ki se lahko v regijah, kjer je velikih zveri več, ne počutijo varno in se bojijo napada teh živali;
7. poziva k čim bolj smotrni porabi davkoplačevalskega denarja in meni, da je treba nujno zahtevati posebno poročilo Evropskega računskega sodišča o učinkovitosti vseh programov, namenjenih vprašanju volkov in velikih zveri;
8. poziva države članice, naj z odločnimi ukrepi in konkretnimi rešitvami dejavno zaščitijo in ohranijo model pašništva ter način življenja pašniških živinorejcev;
9. poziva države članice, naj upoštevajo vpliv, ki ga lahko imajo nenehni in vse pogostejši napadi zveri na skupnosti, turizem in obnovo na podeželju; poleg tega poziva k zagotovitvi, da bodo sprejeti konkretni ukrepi za odpravo že nastalih in morebiti trajnih uničujočih posledic, kot so opuščanje zemljišč in odvrčanje potencialnih mladih kmetov od vstopa v kmetijski sektor;
10. poziva vse vpletene strani, naj upoštevajo vpliv, ki ga lahko imajo napadi zveri na

duševno zdravje in splošno dobro počutje ljudi, vključno z izgubo življenj, poškodbami, izgubo dohodka ter višjimi stroški dela in materialnimi stroški;

11. poziva vse vpletene strani, naj opredelijo ustrezne možnosti financiranja zunaj skupne kmetijske politike, da bi zagotovili in uredili soobstoj velikih zveri in živinoreje;
12. poziva Komisijo in države članice, naj razmislijo o konkretni rešitvi za premestitev nekaterih vrst divjadi iz Priloge IV k direktivi o habitatih v Prilogo V k tej direktivi, da bodo zanje veljali ukrepi upravljanja;
13. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Komisiji in Svetu.